

Murat Gülsoy, edebiyat ve kutsal ruh

Sarphan Uzunoglu

MURAT Gülsoy'u geç keşfetmiş olmanın hüznünü yaşayarak yazılıyor bu yazı. Onlarca öykü, romanlar derken **Can Yayınları**'ndan çıkan Baba, Oğul ve Kutsal Roman'la kendisiyle tesadüfümüz gerçekleşmiş oldu. Aslında iyi bir edebiyat okurunun Gülsoy'la kendini buluşturamaması imkansız, keza o iyi bir edebiyatçı olduğu kadar iyi bir okur olduğunu, bunun da dışında popüler kültürden de hiç uzak olmadığını son kitabında fazlasıyla açık ediyor. TRT'deki edebiyat programında hazırladığı köşesinden aşına olanlar için roman sürpriz olmayacaktır; ama hayranlıkta da artma olacağı aşikar.

Bariş Bıçakçı'nın içimizde "sıradanlığın fırtınaları"nu kopardığı zamanlardan geçiyoruz. Bir süredir "sıradanın öykücülüğü" benim için fazlasıyla mühim bir hal aldı. Gülsoy'un romanının başından sonuna selam çıktığı Oğuz Atay ise "hepimizin atası" olarak bir kenarda duruyor. Tüm bu bağlantıları neden mi kuruyorum? Murat Gülsoy, bir çağrışım edebiyatını koyuyor çünkü önümüze. Bazen Gollum, bazen Gandalf, kimi zaman da Yedi Uyuyanlar öyküsünden bir karakter (ki kendisi Kitmir'dir, sakallı bir köpektir, İngilizdir) çıkageliyor.

Yazarın kafasında olup biteni algılamak için Türkiye'de psikoloji okuyanların inatla bilinçdışı dediği, İngilizceden çevirisi ise mutlak biçimde bilinçaltı olan nane-yi iyi tanımlamak lazım. Yazar, id'ini Gollum'una saklamış durumda. Tüm erkeklik algısı, tüm kötülük algısı ve dahî kendine dair her şey (geçmiş, kırgınlıkları, kırıklıkları) Gollum dediği "iç sesi" ile arasında yaşıyor. Kitabın tamamı da 'id'in

bastrılmasıyla geçiyor denebilir. Durun, durun! Bu kitap bir erkeğin cinselliğiyle başa çıkma kitabı değil elbette...

Baba, Oğul ve Kutsal Roman orta yaşlı bir erkeğin tüm endişelerini bir arada barındırıyor. Aklından çıkaramadığı, belki de çıkarmadığı, bir aşkı (bir erkeğin kendini nasıl kullandığı ya da bir kadının acısından nasıl faydalanmak istediğini) gözler önüne seriyor. Yıllar sonra ortaya çıkan "umutsuz aşkıandan" hayatta sahip olamadıklarını bekliyor: Bir çocuk, bir sevgili, şefkatli bir sevişme vs. Sonucusu konusundaki ihtirasını en çok da Gollum dışa vuruyor.

Gülsoy'un Saatleri Ayarlama Enstitüsü ve Ahmet Hamdi Tanpınar sevdası ise sahiden takdir edilesi. Kendi kitabındaki kahramanların her birini Tanpınar'ın kahramanlarıyla mukayese etmesi de belki de bundan. Tanpınar yazarın yetiştiği bir tekke gibi, Oğuz Atay da sanki üst devrelerden "ağabeyi". Kitabın dönüm noktalarından birinin de Tanpınar'ın Aşıyan'daki mezarının başında gerçekleşmesi bu yüzden sürpriz değil.

Yazarın "eski sevdiğine" olan sevgisini bir Fransız Lisesi'nde okuyan genç bir kadına (Merve) dair umutları ve sevgisiyle değiş tokuş ettiği bölümler ise psikolojik bir incelemeye değer. Erkeklerin genç kadınlarda kendi gençliklerini mi yoksa gençken sevdikleri kadını mı aradıkları (onu kaybettilerse) sorusu ise insanın ağzının ucunda asılı kalıyor. Hikayenin diğer tarafında da

MURAT GÜLSOY BABA, OĞUL VE KUTSAL ROMAN

"baba sıcaklığı arayan" bir kız var; ancak bu sefer hikayede roller değişiyor. Hakikatlerle adamı yüzleştiren genç kadın oluyor.

ZEKANIN EDEBİYATLAŞMASINA İYİ BİR KANIT

Romandaki en garip bölümleri sorgu sahneleri. Tatili yazarın karıştığı bir cinayet yüzünden "ertelenen" polislin fazlasıyla sıradan öfkesi, Gülsoy'un zekasıyla birleşince ortaya sanki "Behzat Ç." tarafından sorgulanan masum biri çıkıyor. Bir şüphelinin gözünden diziyi izlemek gibi geçip giden sahyfalar boyunca yazarın (kah-

raman olan) psikolojisinin içine girmek fazlasıyla büyük bir keyif veriyor insana.

Romanın adı ne ifade ediyor dersiniz durum bambaşka, "baba, oğul ve kutsal ruh" meselesine ironik bir gönderme yapan Gülsoy, edebiyatın tıpkı din gibi kutsallaştırılmasına çağdaş türkiye edebiyatı tarafından bir cevap veriyor. Elbette kitapta babalar, oğullar, kızlar var. Geçmişindeki, geleceğindeki her şeyle hesaplaşan bu yazarı (Gülsoy'un kendine yakın biri olarak değerlendirdiği), bazen Olric sınıyor bazen Gollum; ama onu sınayan şey aslında hayatın ta kendisi. Gülsoy'un romanı kendine bakıp kendiyile konuşma olarak da adlandırılabilir. Kendini kapayan ve korumak isteyen birinin sıradanlığın ortasında bile korkularından ve zayıflıklarından kaçamayacağına dair bir kanıt sanki bu roman. Türkiye'de zekanın edebiyatla birleştiğinde neler yapacağına iyi bir kanıt arayanlar kitabı kaçırmayınlar, Gülsoy'u takip edebilecekleri diğer mecraya ise <http://muratgulsoy.wordpress.com/> adresi.